

Оюу Толгой ХХК

Орон нутгийн харилцааны хэлтэс

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө

“ОЮУ ТОЛГОЙ” ХХК

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3

Товчилсон үгийн жагсаалт

ГСӨСТ	Говийн соёлын өвийн судалгааны төв
ГХЗ	Газар хөндөх зөвшөөрөл
СДЗОТБХ	Соёлын дурсгалт зүйлс олдсон тохиолдолд баримтлах журам
ЕСБХБ	Европын сэргээн босголт хөгжлийн банк
МСӨОУБ	Монголын соёлын өвийн олон улсын баг
ОНХХ	Орон нутгийн харилцааны хэлтэс
ОТ	Оюу толгой
ОУСК	Олон улсын санхүүгийн корпораци
СӨ	Соёлын өв
СӨДГХТ	Соёлын өвийн дурсгалт газрыг хамгаалах төлөвлөгөө
СӨХ	Соёлын өвийн хөтөлбөр
СӨДГХТ	Соёлын өвийн дурсгалт газрыг хамгаалах төлөвлөгөө
СӨУТ	Соёлын өвийн удирдлагын тогтолцоо
СӨУС	Соёлын өвийн удирдлагын систем
ХАГ	Хамтын ажиллагааны гэрээ
ХДС	Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан
ШНБ	Шууд нөлөөллийн бүс
ШБНБ	Шууд бус нөлөөллийн бүс
ШУА	Шинжлэх ухааны академи
ЭМААБО	Эрүүл мэнд байгаль орчин
ЭМААБООН	Эрүүл мэнд байгаль орчин орон нутаг

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3

АГУУЛГА

Хүснэгтийн жагсаалт	3
1. ТАНИЛЦУУЛГА	4
1.1 Зорилго.....	4
1.2 Хэрэглээ	4
1.3 Эхлэх хугацаа.....	4
1.4 Эрх, удирдлага.....	4
2 ХАМРАХ ХҮРЭЭ	5
2.1. Удирдлагын төлөвлөгөөний хамрах хүрээ.....	5
2.2. Соёлын өв – Тодорхойлолт	5
2.3. СӨУТ-нд орсон соёлын өвийн төрлүүд	5
2.4. Бусад удирдлагын төлөвлөгөөтэй давхцах байдал.....	6
3 ҮҮРЭГ ХАРИУЦЛАГА	7
3.1. СӨУТ- ний хэрэгжилтийг хариуцах гол албан тушаалтан, тэдгээрийн гүйцэтгэх үүрэг.....	7
3.2. Соёлын өвийн гол оролцогч талууд.....	8
3.3. Гол үүрэг гүйцэтгэгчид.....	15
3.4. Холбогдох стандартуудын тойм	15
3.5. Хамтын ажиллагааны гэрээний соёлын өвтэй холбоотой үүрэг амлалтууд	16
3.6. Хамтын ажиллагааны Нэмэлт хавсралт 7: Үндэсний түүх, соёл, аялал жуулчлал.....	16
3.7. Соёлын өвийн удирдлагын тогтолцоо	18
3.8. Соёлын өвийн хөтөлбөр	18
4. УДИРДЛАГЫН ХЯНАЛТ	19
4. ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХУВААРЬ	18
4.2. СӨУТ-г хянах, өөрчлөлт оруулах.....	18
6. ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ	21
6.1. Мониторингийн шаардлагуудын тойм.....	21
6.2. Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүд.....	21
6.3. Хяналт шинжилгээний үндсэн үйл ажиллагаа.....	23
7. СУРГАЛТ	25
7.1. Танилцуулах сургалт	25
7.2. Ажлын байрны чиглэлээр явуулах тусгайлсан сургалт.....	25
8. АУДИТ БОЛОН ТАЙЛАН	25
8.1. Дотоод аудит.....	25
8.2. Хөндлөнгийн аудит	26
8.3. Бүртгэл хөтөлөлт	26
8. БАРИМТ БИЧГИЙН ХЯНАЛТ	27

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1.ХАРИУЦАХ ГОЛ АЛБАН ТУШААЛТАН, ТЭДГЭЭРИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ҮҮРЭГ	7
Хүснэгт 2. Соёлын өвийн гол оролцогч талууд.....	8
Хүснэгт 3. Соёлын өвийн ХОЛБОГДОХ СТАНДАРТУУД.....	15
Хүснэгт 4. Соёлын өвийн удирдлагын ҮНДСЭН ХЯНАЛТУУД	19
Хүснэгт 5. ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮНДСЭН ҮЕ ШАТУУД	18
Хүснэгт 6. Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүд	21
Хүснэгт 7. Хяналт шинжилгээний үндсэн үйл ажиллагаа.....	23

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3

1. ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Зорилго

Энэхүү Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө (СӨУТ)-нь дараах зорилготой болно. Үүнд:

- СӨУТ-ний хамрах хүрээг баталгаажуулж холбогдох удирдлагын уялдаа холбоог тодорхойлох;
- Үүрэг, хариуцлагыг шинэчлэх;
- СӨУТ-тэй холбоотой холбогдох стандартуудыг тоймлох;
- Соёлын өвийн удирдлагатай холбоотой “Оюу толгой” компанийн зорилт, үйл ажиллагааны журам, удирдамжийг баталгаажуулах;
- Гүйцэтгэлийн үндсэн үзүүлэлт зэрэг хяналт шинжилгээ, тайлагнах үйл явцын журмыг баталгаажуулах;
- Сургалтын шаардлагыг бататгах;
- Холбогдох материал, мэдээллийн эх сурвалжийг тодорхойлох.

1.2. Хэрэглээ

СӨУТ-нд заасан шаардлагууд Оюу Толгой компанийн бүх үйл ажиллагаа төдийгүй гэрээт гүйцэтгэгчдийн үйл ажиллагаанд хамаарна.

Энэхүү СӨУТ-г 2015 оны 4 дүгээр сарын 1-нд баталсан Рио Тинтогийн Орон нутгийн харилцаа, нийгмийн хариуцлагын стандартад үндэслэн боловсруулсан болно. Уг стандартад орсон өөрчлөлтөд нийцүүлэн энэхүү СӨУТ-нд өөрчлөлт оруулж болно.

1.3. Эхлэх хугацаа

Энэ удирдлагын төлөвлөгөөг 2013 оны 9 дүгээр сарын 1-нээс эхлэн хэрэгжүүлнэ.

1.4. Эрх, удирдлага

Удирдлагын төлөвлөгөөний шинэчилсэн хувилбарыг “Оюу толгой” компанийн Гүйцэтгэх хороо 2013 оны 9-р сарын 1-нд баталж, 2016 болон 2019 онуудад шинэчилсэн.

“Оюу Толгой” компанийн Орон нутгийн харилцааны хэлтэс (ОНХХ)-ийн Ерөнхий менежер нь СӨУТ-ний хариуцагч байна. Хурдацтай өөрчлөгдөх бизнес, зохицуулалтын болон орон нутгийн нөхцөл байдлаас үүдэн зайлшгүй өөрчлөлт хийх шаардлага үүсэхээс бусад тохиолдолд энэхүү удирдлагын төлөвлөгөөг 2 жил тутамд хянан үзэж, өөрчлөлт хийх шаардлагатай эсэхийг тодорхойлно. СӨУТ-нд өөрчлөлт оруулах аливаа хүсэлтийг ОНХХ-ийн Ерөнхий менежерт гаргах ба “Оюу толгой” компанийн Өөрчлөлтийн удирдлагын журамд заасны дагуу хянан үзэж, батална.

¹ http://www.riotinto.com/documents/RT_Management_System_Standard_2015.pdf -с үзэх

“ОЮУ ТОЛГОЙ” ХХК

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3

2 ХАМРАХ ХҮРЭЭ

2.1. Удирдлагын төлөвлөгөөний хамрах хүрээ

Энэхүү СӨУТ нь Оюу Толгой компанийн бүх үйл ажиллагааг төдийгүй гэрээт гүйцэтгэгчдийн үйл ажиллагаанд хамаарна. Төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээг Оюу толгойн Соёлын өвийн удирдлагын системийн журмын дагуу хэрэгжүүлнэ. Цаашид шинээр хийх ажлын соёлын өвийн үнэлгээнд ОТ-н Газар хөндөх зөвшөөрөл олгох журам (ОТ-10-Е9-PRC-0003) болон Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний хуулийн хүрээнд хийгдэх байгаль орчны үнэлгээг ашиглана.

Гэрээт гүйцэтгэгчийн үйл ажиллагаанд тавих хяналтын талаар Гүйцэтгэгчийг удирдах тогтолцоо баримт бичигт тусгасан болно (ОТ-07-PLN-0001).

2.2. Соёлын өв – Тодорхойлолт

“Оюу толгой” компани нь Рио Тинтогийн тодорхойлсон, тус группийн бүх салбарт нийтлэг хэрэглэгддэг соёлын өвийн дараах тодорхойлолтыг ашигладаг. Тухайлбал:

Соёлын өв гэдэг нь орон нутагт ёс уламжлалын дагуу өв уламжлагдсан буюу түүхэн ач холбогдолтой, орон нутгийнхны нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн өвийг хэлнэ. Соёлын өв нь биет буюу барилга байгууламж, үйлдвэрийн байгууламж, технологи, газар нутаг, түүхэн олдворууд болон биет бус, тухайлбал, хэл, зураг, хөгжим, урлаг болон зан заншил байж болно.

Рио тинто соёлын өвийн дурсгал/дурсгалт газрыг дараах байдлаар тодорхойлжээ:

Өнгөрсөн, одоо, ирээдүй үеийн соёлын, сүсэг бишрэлийн, гоо зүйн, түүхэн, шинжлэх ухааны, судалгааны буюу нийгмийн ач холбогдолтой газар буюу эд зүйл. Эдгээрт уламжлалыг өвлөсөн хүмүүст “ариун дагшин” онцгой ач холбогдолтой газар, тухайлбал, оршуулгын газар, тэмдэглэлт үйл явдал зохион байгуулдаг газар, хадны бичээс, нуур цөөрөм, уул даваа буюу домгийн буюу түүхэн үйл явдалтай холбоотой бодит зүйлс багтана. Мөн орон нутаг, бүс нутаг, үндэсний болон олон улсын хэмжээнд археологи, үйлдвэрлэл, палеонтологи, түүх, шашин, соёлын ач холбогдол бүхий байгууламж, газар нутаг, археологийн олдвор байж болох ба эдгээр нь хуулийн хүрээнд илүү нарийн тодорхойлогдсон байж болно.

Соёлын өвийн дээрх тодорхойлолтууд нь олон төрлийн биет болон биет бус соёлын өвийн үнэт зүйлс хадгалагдаж буй Өмнийн говийн бүс нутгийн соёлын өвийн үнэт зүйлсэд тохирохуйц тодорхойлолт юм. Энэ бүс нутаг нь соёлын өвийн судалгааны арвин баялаг түүхтэй бөгөөд тэдгээрийн ихэнхийг социализмын үед явуулсан байдаг. 2002 оноос хойш Монгол улсын Шинжлэх Ухааны Академи (ШУА) Оюу Толгой компанийн захиалгаар 80 гаруй соёлын өвийн үнэлгээ (археологийн 48, палеонтологийн 18, угсаатны зүйн 13 судалгаа) хийсэн нь энэ бүс нутгийн соёлын өвийг баримтжуулахад ихээхэн хувь нэмэр оруулсан юм.

Эдгээр соёлын өвийн талаар Оюу толгой компанийн Монголын соёлын өвийн олон улсын баг (МСӨОУБ)-аас гаргасан 1-р шатны тайланд (Өнгөрснийг хамгаалж, өнөөдрийг хадгалах нь: Оюу Толгой төслөөс Өмнөговь аймагт хэрэгжүүлсэн Соёлын өвийн хөтөлбөрийн 1-р шатны үйл ажиллагааны тайлан) дэлгэрэнгүй дурдсан тул энд цухас дурдав.

2.3. СӨУТ-нд орсон соёлын өвийн төрлүүд

Биет бус соёлын өв

Өмнөговь аймагт Монголын уламжлалт ахуй, нүүдлийн мал аж ахуйн хэв маягтай холбоотой онцгой ач холбогдол бүхий биет бус соёлын өвийн үнэт зүйлс их байдаг ба тэдгээрт дуу хөгжим,

“ОЮУ ТОЛГОЙ” ХХК

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3

гар урлал, хэл соёл, сүсэг бишрэл, аман түүх болон Монгол бичиг зэрэг багтдаг. Биет бус үнэт зүйлс биетөв болох газар нутаг, эд зүйлстэй холбоотой байх нь бий. Үүнд газар нутгийн байгалийн тогтоц, уул ус (жишээ нь хадны бичээс ихтэй Жавхланта уул) болон хүний гараар бүтсэн зүйлс орно (жишээ нь овоо). Өмнийн говийн бүс нутагт домог, зан заншил, түүхтэй холбоотой ариун дагшин газар олныг олж тогтоосон байна. МСӨОУБ-ийн гүйцэтгэсэн ажлууд биет бус соёлын өвийн үнэт зүйлс нь орон нутгийн ард иргэдэд онцгой ач холбогдолтой болохыг баталгаажуулсан байдаг.

Биет соёлын өв

Биет соёлын өвд археологийн болон палеонтологийн олдворууд багтдаг. Археологийн олдворууд нь Палеолитийн (Чулуун зэвсгийн) үеэс эхлэн төмөр зэвсгийн үеүүдийг хамрах ба, хамгийн ойрын гэвэл 1930-аад онд социалистуудын нураасан шарын шашны сүм хийдийн үлдэгдэл энэ бүс нутагт элбэг тохиолдоно. Палеолитийн үеийн эд өлгийн зүйл бүхий талбай, дөрвөлжин булш, буган хөшөө, хадны зураг, суурин газрын туурь, булш, хөшөө болон шарын шашны сүм хийдийн балгас зэрэг археологийн өргөн хүрээний олдворууд нь түүхийн олон үеийг илтгэнэ.

Өмнийн говийн бүс нутаг нь геологийн олон эрин үеийн байгаль орчин, цаг уурын онцлогийг илэрхийлэх үлэг гүрвэлийн олдвор, чулуужсан модны палеонтологийн баялаг өвтэй гэдгээрээ алдартай. Үлэг гүрвэлийн мөр, яс нэг дороос олдсон онцгой газар болох Шар Цав зэрэг зарим үлэг гүрвэлийн мөрт газрууд нь олон улсад ач холбогдолтойд тооцогддог.

2.4. Бусад удирдлагын төлөвлөгөөтэй давхцах байдал

Энэхүү СӨУТ нь Байгаль орчин нийгмийн удирдлагын төлөвлөгөөний цогц баримт бичигт (ОТ-10-PLN-0001-Е) дэлгэрэнгүй тодорхойлсон “Оюу толгой”-д зориулан боловсруулсан Үйл ажиллагааны удирдлагын багц төлөвлөгөөний нэг хэсэг болно.

Энэхүү СӨУТ-нд дор дурдсан хэд хэдэн Удирдлагын төлөвлөгөөтэй давхцсан, харилцан уялдаатай хэсгүүд бий. Тэдгээрт:

- Газар ашиглалтын удирдлагын төлөвлөгөө (ОТ-10-Е14-PLN-0001), ялангуяа Газар хөндөх зөвшөөрөл олгох системийг хэрэгжүүлэх холбоотой хэсэг;
- Усны нөөцийн удирдлагын төлөвлөгөө (ОТ-10-Е11-PLN-0001-Е), түүний дотор Ундай гол, Бор Овоогийн булагтай холбоотой хэсэг;
- Оролцогч талуудтай хамтран ажиллах төлөвлөгөө (ОТ-10-PLN-0003-Е), түүний дотор орон нутагтай зөвшилцөх шаардлагатай холбогдох хэсэг;
- Гүйцэтгэгчийг удирдах тогтолцоо (ОТ-07-PLN-0001), түүний дотор гүйцэтгэгчийн СӨУТ-өөр гүйцэтгэгчид тавьдаг шаардлагатай холбоотой хэсэг;
- Хүн амын шилжилт хөдөлгөөнийг зохицуулах удирдлагын төлөвлөгөө (ОТ-10-PLN-0004-Е), түүний дотор биет бус соёлын өв, амьдралын уламжлалт хэв маягийг хадгалах, хамгаалахтай холбогдох хэсэг;
- Агаарын бохирдлын удирдлагын төлөвлөгөө (ОТ-10-Е2-PLN-0001-Е), түүний дотор тоосны хяналттай холбогдох хэсэг;
- Хөдөлмөр эрхлэлтийн удирдлагын төлөвлөгөө (HR-10-PLN-0001-Е), ялангуяа Кэмгийн стандарт болон Ёс зүйн дүрэм (HR-ST-01)-тэй холбогдох хэсгүүд; болон
- Тээврийн удирдлагын төлөвлөгөө багтана.

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-E	Хувилбар: 1.3

3 ҮҮРЭГ ХАРИУЦЛАГА

3.1. СӨУТ- ний хэрэгжилтийг хариуцах гол албан тушаалтан, тэдгээрийн гүйцэтгэх үүрэг

СӨУТ-г хэрэгжүүлэх гол албан тушаалтан, тэдгээрийн гүйцэтгэх үүргийг 1-р Хүснэгтэд үзүүлэв.

1-р Хүснэгт. Хариуцах гол албан тушаалтан, тэдгээрийн гүйцэтгэх үүрэг

Албан тушаал	Үүрэг хариуцлага
ОНХХ-ийн Ерөнхий менежер	<ul style="list-style-type: none"> СӨУТ, түүний хэрэгжилтийг ерөнхийд нь хариуцна.
Орон нутгийн тусламж, хамтын ажиллагаа хариуцсан менежер	<ul style="list-style-type: none"> СӨУТ-ний талаар бүрэн дүүрэн ойлголттой байж, түүнийг хэрэгжүүлэхэд зохистой нөөцийг бүрдүүлэх СӨУТ-ний хэрэгжилтийн талаар Оюу толгойн ажилтнуудтай харилцах гол ажилтан байна. Соёлын өвийн үнэлгээг гүйцэтгэх Соёлын өвийн талбайг хамгаалах тухайлсан/тусгай төлөвлөгөө боловсруулах Холбогдох төрийн байгууллагууд, орон нутгийн иргэдийн бүлгүүдтэй зөвлөлдөх, соёлын өвийн холбогдох зөвшөөрлийг авах Зохих зөвшөөрөлгүйгээр үйл ажиллагааны улмаас соёлын өв бүхий газруудыг хөндүүлэхгүй байх Соёлын өвийг хөндөж болзошгүй ажилд оролцох ажилтнуудыг шаардлагатай сургалт, танилцуулах сургалтад хамруулж тэдэнд соёлын өвийн талаарх үүрэг хариуцлагыг нь ойлгуулах
Орон нутгийн эрх зүй, удирдлага зохицуулалт хариуцсан менежер	<ul style="list-style-type: none"> СӨУТ-ний хэрэгжилтэд хяналт тавих, хэрэгжилтийг тайлагнах СӨУС, СӨУТ-г боловсруулж хэрэгжүүлэх СӨУТ-г тогтмол шинэчлүүлэх Аудит, хяналт шалгалтын бэлтгэлийг хангах, зохицуулалт хийх Газар хөндөх зөвшөөрлийн соёлын өвийн бүрэлдэхүүн хэсгийг хариуцах Соёлын өвийн Газар зүйн мэдээллийн системийн мэдээлэлийг шинэчлүүлэх, тэдгээрийг Газар хөндөх зөвшөөрлийн үйл явц зэрэг ОТ-н бизнесийн үйл ажиллагаатай уялдуулах Соёлын өвийг зөвшөөрөлгүйгээр хөндөх, дүрэм журмыг зөрчих тохиолдлыг илрүүлэх, тайлагнах, дараагийн арга хэмжээг авах Шинээр газар хөндөх шаардлагатай ажлын талбайд соёлын өвийн судалгаа, хяналт шинжилгээ хийлгэх Хууль журам, бодлогын өөрчлөлтийг удирдан зохицуулах

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-E	Хувилбар: 1.3

ОТ удирдах ажилтнууд(ялангуяа уурхайн талбайн гадна хэрэгжих үйл ажиллагаа хариуцсан)	<ul style="list-style-type: none"> ОТ-н СӨУС-ний талаар ойлголттой байж, түүнийг хэрэгжүүлэх-ялангуяа Газар хөндөх зөвшөөрлийн журмыг мөрдөхдөө соёлын өвийн холбогдолтой тулгарч болзошгүй асуудлыг шалгах хуудсаар тодорхойлох, соёлын өвийн болзошгүй нөлөөллийг бууруулахад чиглэсэн үнэлгээ явуулах ажилд холбогдох мэргэжилтнүүдийг оролцуулахад заавар чиглэл өгөх
Гэрээт Гүйцэтгэгчид	<ul style="list-style-type: none"> СӨУТ-ний холбогдох дүрэм журмыг дагаж мөрдөх Гүйцэтгэгчдийн гэрээнд заасан СӨУТ-ний шаардлагуудыг биелүүлэх
ОТ-н ажилтнууд	<ul style="list-style-type: none"> Сургалт, танилцуулах сургалтуудад хамрагдаж СӨУТ-ний дүрэм журмын талаар мэдлэг мэдээлэлтэй байх

3.2. Соёлын өвийн гол оролцогч талууд

Өмнөговь аймгийн соёлын өвийн гол оролцогч талуудыг 2-р хүснэгтэд харуулав.

2-р Хүснэгт. Соёлын өвийн гол оролцогч талууд

Оролцогч тал	Үйл ажиллагааны чиглэл/харилцаа хамаарал
Боловсрол, Соёл, Шинжлэх ухааны Яам	Салбарыг хамарсан хууль тогтоомж, бодлого боловсруулах, төлөвлөх, зохицуулах, хянах, соёлын өвтэй холбоотой үйл ажиллагаа, стандартын хэрэгжилтийг хангах үүрэг бүхий Монгол улсын Яам.
Монгол улсын Шинжлэх Ухааны Академи (тэр дундаа, Түүх, археологи, геологийн хүрээлэн)	Монгол улсад шинжлэх ухаан, технологи хөгжүүлэх, шийдвэр гаргагч төрийн байгууллагуудад шинжлэх ухааны үүднээс зөвлөгөө өгөх үүрэгтэй эрдэм шинжилгээний байгууллага
Өмнөговь аймаг болон сумын төрийн захиргааны байгууллагууд (бусад холбогдох байгууллага)	Соёлын өвийн бодлогын хэрэгжилтийг хариуцсан бүс, орон нутгийн байгууллагууд. Үүнд орон нутгийн төрийн байгууллагын санхүүгийн болоод материаллаг нөөцийг удирддаг байгууллагууд хамаарна.
Иргэний нийгмийн байгууллагууд	Монгол улсын соёлын өвийн ерөнхий удирдлагыг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлж ажилладаг мэргэжлийн холбоо, орон нутгийн ТББ, ашгийн бус хувийн байгууллагууд
Хамтын ажиллагааны хороо	Хамтын ажиллагааны хороо нь ХАГ-ний хүрээнд ОТ, Өмнөговь аймаг, түншлэгч сумд хоорондын хамтын ажиллагаанд ерөнхий хяналт тавина. Энэ ажлын хүрээнд нутгийн захиргааны байгууллага, орон нутгийн иргэдийн төлөөлөл, ОТ-н үйл ажиллагаа хариуцсан ахлах менежерүүд тогтмол уулзаж, ОТ төслийн Өмнөговь аймаг болон Түнш сумдын ард иргэдэд үзүүлсэн, үзүүлж буй, цаашид үзүүлэх нөлөөллийг хэлэлцэж, үнэлж дүгнэдэг форум зохион байгуулдаг. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг Оюу толгой - Өмнөговь аймгийн ХАГ-ний 2-р Нэмэлт хавсралтаас үзнэ үү.
Говийн Оюу Хөгжлийг Дэмжих Сан (ХДС)	ХДС нь Оюу толгой-Өмнөговь аймаг хоорондын Хамтын ажиллагааны гэрээний хүрээнд 2015 оны 9-р сард бие даасан хуулийн этгээд болж байгуулагдсан ба Өмнөговь аймаг, түншлэгч сумдын тогтвортой хөгжлийг дэмжихэд хувь нэмэр оруулах зорилготой. Оюу толгой - Өмнөговь аймгийн ХАГ-ний 3-р Нэмэлт хавсралтаас үзнэ үү.

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-E	Хувилбар: 1.3

Гурван талт зөвлөл	Ханбогд сумын малчид, төрийн захиргааны байгууллагын төлөөлөл, ОТ-н менежерүүдийн оролцоо бүхий энэхүү албан ёсны хороо нь Ханбогд сумын малчид болон ОТ компани хоорондын хамтын ажиллагаа тэр дундаа соёлын өвтэй холбоотой асуудлуудаар хяналт тавьж ажиллана.
--------------------	---

3.3. Гол үүрэг гүйцэтгэгчид

СӨУТ-г хэрэгжүүлэх гол үүрэг гүйцэтгэгчид нь :

- Байгаль орчин, Биологийн олон янз байдал хариуцсан баг, тэр дундаа газар хөндөх зөвшөөрөлтэй холбоотой үйл ажиллагаанд оролцогчид;
- Сургалтын баг, ялангуяа Соёлын өвийг хамгаалах, хадгалах тухай танилцуулах сургалт явуулах/сургалттай холбоотой ажилтнууд;
- Засгийн газартай хамтран ажиллах баг, ялангуяа Говийн соёлын өвийн судалгааны төвийн чиглэлээр Засгийн газартай харилцах баг;
- Кэмп, уурхайн үйлчилгээ, Хүний нөөц, Гэрээт байгууллагын хамтын ажиллагааны багууд, ялангуяа Оюу Толгойн Кэмпийн стандарт, Ёс зүйн дүрэм (HR-ST-01) –ийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдох ажилтнууд
- Тээвэр хариуцсан менежер, ялангуяа тээврийн хяналт удирдлагын ажилтнууд байна.

3.4. Холбогдох стандартуудын тойм

ОТ ХХК нь Монгол улсын стандартууд, зээлдүүлэгчээс тавих стандарт болон Рио Тинтогийн холбогдох стандартуудаас аль шаардлага өндөртэйг нь дагаж мөрдөхийн зэрэгцээ ОТ-н стандартуудаас аль шаардлага өндөртэйг нь дагаж мөрддөг ба тэдгээрийг 3-р хүснэгтэд тоймлон харуулав.

3-р Хүснэгт. Соёлын өвийн холбогдох стандартууд

ОТ-н хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй стандарт	Шаардлага
Монгол улсын Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль	Эрдэсийн хайгуул, уурхайн бүтээн байгуулалтын ажил хийхийн өмнө эрх бүхий байгууллагаар археологийн хайгуул, судалгаа хийлгэх шаардлага тавина. Эрх бүхий археологийн байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно. Соёлын өвийн ач холбогдолтой эд зүйлс олдсон, эрсдэлд орсон байж болзошгүй тохиолдолд тухайн сумын засаг даргад даруй мэдэгдэж, тус газрыг хамгаалалтад авах шаардлагатай. Боловсрол, Соёл, Шинжлэх Ухааны Яамны тодорхой зөвшөөрөлгүйгээр соёлын болон өвийн ач холбогдол бүхий үл хөдлөх эд зүйлсийг малтах, шилжүүлэн байршуулах, нураахыг хориглоно.
Монгол улсын Ашигт малтмалын тухай хууль	Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь хайгуул, уурхайн үйл ажиллагааны улмаас түүхийн болон соёлын өвд хохирол учруулсан бол тухайн өв эзэмшигч, хэрэглэгчид хохирлыг бүрэн нөхөн төлнө.

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-E	Хувилбар: 1.3
Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний шаардлага	Хамгаалалтын хашаа барих, СДЗОТБЖ хэрэгжүүлэх, гэрээт гүйцэтгэгч нарт соёлын өв, СДЗОТБЖ-ын талаар сургалт зохион байгуулах	
Дэлхийн өв хамгаалах тухай конвенци	Монгол улсын Засгийн газар Дэлхийн өв хамгаалах тухай конвенцид нэгдсэн. Хэдийгээр уг конвенци ОТ-д шууд хамааралгүй ч, тус Конвенцийн зарчмууд нь Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль, бодлогоор дамжин Монгол улсад хэрэгждэг. Конвенцид нэгдэн орсноор Монгол улсын Засгийн газар өөрийн нутаг дэвсгэр дэх Дэлхийн өв бүхий газар нутаг, үндэсний өвөө хамгаалах үүрэг хүлээсэн байдаг. Мөн соёлын болоод байгалийн өв хамгаалах ажлыг бүсийн төлөвлөлтийн хөтөлбөрт оруулах, эдгээр өв бүхий холбогдох газарт өвийг хамгаалах боловсон хүчин, үйлчилгээг бий болгох, шинжлэх ухаан, техникийн судалгаа хийх, нутгийн иргэдийн өдөр тутмын амьдралд холбогдох өв соёлыг хамгаалахад чиглэсэн арга хэмжээг тусгах ажлуудад дэмжлэг үзүүлнэ.	
Соёлын биет бус өвийг хамгаалах тухай конвенци	Монгол улс “Соёлын биет бус өвийг хамгаалах тухай конвенци”-д нэгдэн орсон. Хэдийгээр уг конвенци ОТ-д шууд хамааралгүй ч, тус Конвенцийн зарчмууд нь Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль, бодлогоор дамжин Монгол улсад хэрэгждэг. Конвенцид нэгдэн орсноор Монгол улсын Засгийн газар өөрийн нутаг дэвсгэр дэх соёлын биет бус өвийг i) өөрийн нутагт байх соёлын биет бус өвийн олон төрөл зүйлийг тодорхойлох, тэдгээрийг хамгаалах чадавхитай этгээдийг томилох ii) соёлын биет бус өвийг удирдах, баримтжуулах, ашиглах зөвшөөрөл олгох зохих хууль эрхзүй, санхүүгийн болон бусад арга хэмжээг хэрэгжүүлэх замаар хамгаалах үүрэг хүлээсэн.	
ОУСК-ийн Гүйцэтгэлийн стандарт 8: Соёлын өв	<p>ОУСК-ийн Гүйцэтгэлийн 8-р стандарт:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Төслийн байршил тогтоох, төлөвлөлт хийхдээ соёлын өвд ноцтой хохирол учруулахаас зайлсхийх. • Төсөл нь (багууд) Соёлын өвийн ач холбогдлыг тодорхойлох, энэ талаар орон нутгийн иргэдийн санал бодлыг шийдвэр гаргах үйл явцад тусгах зорилгоор нөлөөлөлд өртсөн орон нутгийн иргэд, холбогдох захиргааны байгууллагуудтай хэлэлцүүлэг хийнэ. • Гүйцэтгэгч/Хэрэгжүүлэгч нь Соёлын дурсгалт зүйлс олдсон тохиолдолд баримтлах журмыг боловсруулж, хэрэгжүүлэх. • ‘Нэн чухал соёлын өв’-ийг их хэмжээгээр өөрчилж, гэмтээж, зөөвөрлөж болохгүй. • Нутгийн иргэдэд хадгалагдаж буй биет бус соёлын өвийг арилжаа, сурталчилгааны зорилгоор ашиглах бол орон нутгийн иргэдтэй хэлэлцэж зөвшилцөн, зөвшөөрөл авч, ач тусыг таниулах. 	
ЕСБХБ-ны Гүйцэтгэлийн шаардлага 8: Соёлын өв	<p>ЕСБХБ-ны Гүйцэтгэлийн 8-р шаардлагын зорилтууд:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ЕСБХБ-ны хөрөнгө оруулалттай төслүүдэд соёлын өвийг хамгаалахад дэмжлэг үзүүлэх • Соёлын өвийг төслийн үйл ажиллагаанаас үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс хамгаалах • Соёлын өв ашиглуулснаас олсон ашиг орлогын тэгшхуваарилалтыг дэмжих • Соёлын өвийн тухай ойлголт мэдлэгийг дээшлүүлж, түүнд хүндэтгэлтэй хандах 	

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3
Рио Тинтогийн Орон нутаг, нийгмийн хариуцлагын стандарт (Заалт 1.6)	<p>Соёлын өвийг тухайн орон нутагтай зөвшилцсөний үндсэн дээр удирдана. Соёлын биет өвийн эд зүйлс, соёлын биет бус өвийн ойлголтуудыг баримтжуулах шаардлагатай. Баримтжуулсан соёлын өвийг удирдан зохицуулахын тулд бизнесийн бүх нэгжүүд дараах шаардлагыг хангасан байх ёстой ба үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зорилгод нийцсэн Соёлын өвийн удирдлагын систем боловсруулж, хэрэгжүүлэх; • Үйл ажиллагааг төлөвлөх, байршил тодорхойлохдоо сэргээн засварлах боломжгүй соёлын өвийг аль болох гэмтээхээс зайлсхийх; • Соёлын өвийг хөндөхөөс зайлсхийх аргагүй бол тухайн соёлын өвд хамааралтай оролцогч талуудаас зохих зөвшөөрөл авах; • Үйлдвэрийн болон түүхэн соёлын өв, бизнесийн үнэ цэнийн асуудалд ялангуяа уурхай хаах үед анхаарал хандуулах; • Орон нутгийн соёлын биет үнэт зүйлс бизнесийн үйл ажиллагааны улмаас гарч байгаа өөрчлөлтөд анхаарал хандуулах; 	

3.5. Хамтын ажиллагааны гэрээний соёлын өвтэй холбоотой үүрэг амлалтууд

3-р Хүснэгтэд жагсаасан гадны стандартуудаас гадна ОТ компани Өмнөговь аймагтай байгуулсан Хамтын ажиллагааны гэрээндээ (ХАГ) соёлын өвийг хамгаалах талаар үүрэг амлалтуудыг тусгасан. Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын удирдлагатай Оюу толгой компани нь хамтын ажиллагааны үндсэн зорилтуудыг тодорхойлсон Харилцан ойлголцлын санамж бичигт 2011 оны 4-р сард гарын үсэг зурснаар Хамтын ажиллагааны гэрээ байгуулах үйл явцын эхлэл тавигдсан. Хэлцэлхийх зарчим, гол журмуудыг тусгасан Үйл явцын гэрээг 2012 оны 9-р сард байгуулсан ба Хамтын ажиллагааны үндсэн гэрээнд Өмнөговь аймаг, Ханбогд, Манлай, Баян-Овоо, Даланзадгад сумдын удирдлага болон Оюу толгой компани 2015 оны 4-р сарын 22-нд үсэг зурсан.

ХАГ-нд Өмнөговь аймаг, Ханбогд болон бусад түншлэгч сумдын тогтвортой хөгжлийн төлөө талууд хэрхэн хамтран ажиллах талаар тусгасан бөгөөд дараах гол чиглэлүүдийг тодорхойлсон:

- Усны менежмент – Нэмэлт хавсралт 4
- Байгаль орчны хяналт-шинжилгээ, хамгаалал – Нэмэлт хавсралт 5
- Уламжлалт мал аж ахуй, бэлчээрийн менежмент – Нэмэлт хавсралт 6
- Үндэсний түүх, соёл, аялал жуулчлал – Нэмэлт хавсралт 7
- Нийгмийн суурь үйлчилгээ (Эрүүл мэнд, соёл, боловсрол, мэргэжлийн сургалт, хөдөлмөр эрхлэлт) – Нэмэлт хавсралт 8
- Орон нутгийн бизнесийн хөгжлийг дэмжих, бараа, үйлчилгээ худалдан авах – Нэмэлт хавсралт 9
- Нийтийн зориулалттай дэд бүтэц, хөрөнгө оруулалтын төсөл – Нэмэлт хавсралт 10

3.6. Хамтын ажиллагааны Нэмэлт хавсралт 7: Үндэсний түүх, соёл, аялал жуулчлал

ХАГ-ний энэхүү нэмэлт хавсралтад соёлын өвтэй холбоотой хамтран ажиллах чиглэлүүдээр ОТ, орон нутгийн захиргааны байгууллагуудын харилцан хүлээсэн үүрэг, амлалтуудыг тодорхойлсон болно.

Амлалт

ОТ ХХК нь үндэсний түүх, соёл, аялал жуулчлал, Түнш сумдтай холбоотой дараах амлалтыг өгсөн болно:

- Түнш сумдын соёлын өвийг хамгаалахтай холбоотойгоор Монгол улсын Соёлын өвийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль, журмын шаардлагуудыг дагаж мөрдөх.
- ОТ төслийн бүтээн байгуулалт, үйлдвэрлэлийн явцад соёлын өвийг хамгаалах СӨУТ, СӨУС –

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3

г хэрэгжүүлэх.

Үүрэг

Талууд (Өмнөговь аймаг, Ханбогд, Баян-Овоо, Манлай, Даланзадгад сум, ОТ ХХК) СӨУТ-тэй холбоотой дараах үүргүүдийг хүлээхээр харилцан тохиролцсон болно. Үүнд:

- Өмнөговь аймгийн түүх, соёлын өвийг хадгалах, сурталчлах арга замыг тодорхойлох чиглэлээр Талууд хоорондоо болон бусад талуудтай хамтран ажиллах;
- Түнш сумдын биет болон биет бус соёлын өвийг хамгаалах ОТ-н Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх чиглэлээр талууд хоорондоо болон Монгол улсын Засгийн газрын төрийн эрх барих холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллах.
- Өмнөговь аймаг өөрийн нутаг дэвсгэрт байх байгалийн өв, биет болон биет бус соёлын өвийг хамгаалах ажлыг чиглүүлж, удирдана.
- Өмнөговь аймгийн түүх, соёлын өвийн судалгааг хамгаалах, сурталчлах зорилготой “Говийн соёлын өвийн судалгаа, хөгжлийн төв” байгуулах, түүнийг байнгын ажиллагаатай (холбогдох талуудын хамтын ажиллагааг хангах, зохион байгуулах) байлгахад Өмнөговь аймаг идэвхитэй оролцоно.
- Талууд “Хөгжлийг дэмжих сан”-гаас дэмжлэг авах шалгуур хангах боломжтой төсөл, хөтөлбөрийг тодруулахад хамтран ажиллаж, түнш сумдын “ахуй соёлыг” хадгалах, хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилго бүхий, боломжит төслийн саналыг дэмжихэд Хамтын ажиллагааны хороогоор дамжуулан хамтарч ажиллах.
- ОТ ХХК нь аливаа төлөвлөгөөт малталт хийх буюу шинэ газарт уул уурхайн үйл ажиллагаа явуулахаасаа өмнө Хамтын ажиллагааны хороо, Түншлэгч сумд, Түүх, археологийн хүрээлэн, Палеонтологийн хүрээлэнд тус тус мэдэгдэнэ.
- ОТ ХХК-ийн газар хөндөх журам нь зураг төсөл, байршлыг өөрчлөх зэргээр газар хөндөхөөс зайлсхийх боломжтой эсэхийг тогтоохын тулд археологи, палентологи, угсаатан зүйн өвийг хамгаалах урьдчилсан судалгаа явуулахыг шаардана.
- ОТ ХХК нь барилгын зураг төсөл, байршлуудыг тодорхойлохдоо түүх, соёлын ач холбогдолтой гэж тогтоосон газруудад үзүүлэх нөлөөллөөс зайлсхийх, түүнийг хамгийн бага хэмжээнд байлгах хувилбарыг сонгоно.
- ОТ ХХК нь өөрийн хэрэгжүүлэх түүх, угсаатан зүйн аливаа судалгаанд Түүх, археологийн хүрээлэнг оролцуулна.
- ОТ ХХК нь Хамтын ажиллагааны гэрээнд хамаарах орон нутагт орших үе дамжин ирсэн ариун дагшин газруудын (үүнд байгалийн тогтоц, нутгийн ард иргэдийн хүндэтгэн дээдэлж, сүсэглэн биширдэг уул, рашаан зэрэг газрууд, овоо, тахилга, оршуулгын газар гэх мэт) жагсаалтыг хөтөлж, Хамтын ажиллагааны хороо, Түншлэгч сумдад өгнө. Эдгээр газруудтай холбоотой домог, цээрлэдэг зүйлс, зан үйл зэргийг мөн тэмдэглэж болно.
- ОТ ХХК нь газар чөлөөлөх буюу холбогдох барилгын үйл ажиллагааны явцад "Соёлын дурсгалт зүйлс олдсон тохиолдолд баримтлах журам"-ыг баримтлах ба Түүх, археологийн хүрээлэн эсвэл Палентологи, геологийн хүрээлэн өвийг авран хамгаалах малталт хийх шаардлагатай гэж тодорхойлсон тохиолдолд уг ажлыг зохион байгуулна.
- ОТ ХХК-ийн үндсэн болон гэрээт ажилчдад зориулсан танилцуулах сургалтын хөтөлбөрт СДЗОТБЖ-ын талаарх сургалтыг оруулах ба “СДЗОТБЖ-г дагаж мөрдөх шаардлагыг бүх гүйцэтгэгчид, туслан гүйцэтгэгчтэй байгуулах гэрээний шаардлагуудад тусгаж өгнө. ОТ ХХК нь газар чөлөөлөх ажилд оролцох бүх ажилтнууд, гэрээт ажилтнуудыг СДЗОТБЖ -ын талаарх сургалтад хамруулна.
- Хамтын ажиллагааны хороогоор дамжуулан хүсэлт тавьсан тохиолдолд ОТ ХХК нь шинээр барилгын талбай нээхтэй холбоотойгоор нутгийн иргэдийг оролцуулан барилгын шав тавих ёслол үйлдэнэ.
- ОТ ХХК нь соёлын амьд өв болон биет өв бүхий газар нутагтай холбоотой эмзэг байдал, түншлэгч сумдын ард иргэдэд шашин шүтлэг, оюун санааны ач холбогдолтой байгалийн тогтоц бүхий газар зэрэг соёлын өвийн талаарх мэдлэг, ойлголт өгөх танилцуулах сургалтыг ОТ ХХК-ийн үндсэн болон гэрээт ажилтнуудад явуулна.

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3

- Талууд Хамтын ажиллагааны хороогоор дамжуулан харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр түүх, соёлын өвийн ач холбогдлын талаар ойлголт мэдлэгийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн материалуудыг боловсруулж, түгээнэ.

ОТ-н соёлын өвийн хөтөлбөрүүд нь ХАГ-ээр хүлээсэн амлалт, үүргүүдэд үндэслэсэн байх ба эдгээр хөтөлбөр нь орон нутгийн иргэд, бизнесийн байгууллагыг чадавхижуулах замаар тогтвортой хөгжлийг дэмжих арга зам юм. ОТ компани удирдлагын стратеги бодлогоо зөвхөн нэг талын оролцоот удирдлагаас орон нутгийг чадавхижуулах, СӨУТ-нд оролцох оролцоог нэмэгдүүлэх арга барилд шилжүүлсэн ба дараах үндсэн зарчмууд үйлчлэх болсон. Үүнд:

- Бүх тодорхойлсон, шууд, сөрөг нөлөөллийн удирдлагын хяналт, түүний дотор ОТ-н шууд сөрөг нөлөөг бууруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх нь дан ганц ОТ-н үүрэг хэвээр байна.
- Соёлын өвд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхээс сэргийлэх, соёлын өвийг хамгаалах үйл ажиллагааны эерэг үр дүнг сурталчлан таниулах бүх төсөл хөтөлбөрийг ХАГ-ний Хамтын ажиллагааны хороогоор дамжуулан удирдана.

3.7. Соёлын өвийн удирдлагын тогтолцоо

ОТ-н СӨУТнь Оюу толгой компанийн үйл ажиллагаанд хамаарах соёлын өвийн менежмент, хамгааллыг хэрэгжүүлэх журам, үйл ажиллагааны цогц юм. СӨУТ-ний үндсэн үйл ажиллагаа, журамд дараах зүйлс багтана. Үүнд:

- Орон нутгийн иргэдтэй хийх хэлэлцүүлэг;
- Газар хөндөх зөвшөөрөл;
- Соёлын өвийн үнэлгээ;
- Соёлын дурсгалт газрыг хамгаалах төлөвлөгөө;
- Соёлын өвийн удирдлага болон нөлөөлөл бууруулах арга хэмжээ;
- Сургалт болон танилцуулах сургалт;
- Мэдээлэл болон өгөгдлийн сангийн удирдлага (СӨ-ийн GIS буюу газарзүйн мэдээллийн систем орно); ба
- Хяналт шинжилгээ, осол зөрчлийн удирдлагын үйл ажиллагаа (Соёлын дурсгалт зүйлс олдсон тохиолдолд баримтлах журам багтана).

Эдгээр үйл ажиллагаа, журмууд дотор соёлын өвийн үнэлгээ чухал үүрэг гүйцэтгэнэ. Мэдэгдэж байгаа өвийг хамгаалахаас гадна үнэлгээ эхлүүлэх үйл ажиллагааны хүрээнд нөөц бүрдүүлэх, мэдээлэл цуглуулах ажлыг хурдавчлах шаардлагатай. Баримтжуулаагүй соёлын өвийг хөндөх эрсдэл байгаа тохиолдолд үнэлгээг идэвхтэй явуулах шаардлагатай бөгөөд эдгээр нь бүсийн соёлын өвийн талаарх баримтжуулсан мэдлэгийн бааз суурийг нэмэгдүүлдэг. Соёлын өвийн үнэлгээг эхлүүлэх гол хүчин зүйлс нь:

- ОТ-н холбогдолтой талын гаргасан Газар хөндөх зөвшөөрлийн хүсэлт- ГХЗ-д хамаарах газарт өмнө нь үнэлгээ хийж байгаагүй бол Соёлын өвийн үнэлгээ хийх шаардлагатай
- Төслийн төлөвлөлт – газар хөндөх шаардлагатай шинэ төсөл төлөвлөлтийн үе шатанд байгаа бол Соёлын өвийн үнэлгээ хийх шаардлагатай. Рио Тинтогийн судалгаа тодорхойлох удирдамж, Орон нутаг, Нийгмийн хариуцлагын төсөл хэрэгжүүлэх зааварчилгаанд төслийн төлөвлөлт, хэрэгжүүлэлтийн үе шат бүрд хийлгэх шаардлагатай соёлын өвийн үнэлгээний түвшинг тодорхой заасан байдаг

3.8. Соёлын өвийн хөтөлбөр

Тодорхой байршлуудыг хэсэгчлэн хамгаалахаас гадна МСӨУБ-ийн тайланд Өмнийн говийн соёлын өвийг хамгаалах урт хугацааны стратегийг тусгасан. Үүнд Оюу Толгойн шууд нөлөөллийн бүс (ШНБ) болон шууд бус нөлөөллийн бүсийн (ШБНБ) биет болон биет бус өвийг хамгаалах хөтөлбөрүүд багтсан. МСӨУБ-ийн тайланд дурдсанчлан, СӨХ-ийг хэрэгжүүлэхэд Говийн соёлын өвийн

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3

судалгааны төвийг (ГСӨСТ) Монгол улсын Шинжлэх ухааны академид (ШУА) тулгуурлан байгуулах ажил багтсан. Тус төв нь соёлын өвийг хамгаалах урт хугацааны хөтөлбөрийг боловсруулж, хэрэгжүүлэхэд аймаг, сумд, Оюу Толгой болон бусад холбогдогч талуудтай хамтран ажилладаг. СӨХ-ийн тайланд тусгагдсан санал зөвлөмж, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээг нэгтгэн ОТ-н Соёлын өвийг хамгаалах хөтөлбөрийн нэг хэсэг болгон хэрэгжүүлж байгаа ба үүнд:

- 1) ГСӨСТ-г байгуулах талаар МШУА, Өмнөговь аймгийн болон сумын засаг захиргаа, байгууллага болон бусад холбогдогч талуудтай (Хүснэгт 4-т жагсаасны дагуу) хамтран ажиллах;
- 2) Соёлын өвийг хамгаалах тодорхой хөтөлбөрийг МҮОУСӨБ-ийн тайлан, СӨХ, СӨУТ-нд тодорхойлсон тэргүүлэх чиглэлтэй нийцүүлэн оролцогч талуудтай хамтран хэрэгжүүлэх зэрэг үйл ажиллагаа багтдаг.

4. УДИРДЛАГЫН ХЯНАЛТ

Оюу Толгой төслийн БОННУ-ний эх баримт бичгийн хүрээнд тодорхойлсон соёлын өвд учрах эрсдэл болон нөлөөллийг удирдах зорилгоор олон төрлийн удирдлагын хяналтыг боловсруулсан. Хяналтын үндсэн арга хэмжээнүүд энэхүү төлөвлөгөөнд хамааралтай, хүчинтэй хэвээр байх тэдгээрийг хэрэгжилттэй холбоотой дэлгэрэнгүй мэдээлэл авч болох холбогдох бичиг баримтын хамт 4-р Хүснэгтэд үзүүлэв.

Хүснэгт 4. Соёлын өвийн удирдлагын үндсэн хяналтууд

№	Сэдэв/ Талууд	Хэрэглээ/ Үйл	Хяналтын тодорхойлолт	Хариуцах тал	Баталгаажуул алт
СН01.1	СӨ дурсгалт газар/эд зүйлс алдагдах	Уурхайн талбай, дэд бүтэц + бусад хяналтын талбай ОТ-н хяналтын бус талбайд явуулах ОТ-н үйл ажиллагаа	Газар хөндөх зөвшөөрлийн СӨ-ийн бүрэлдэхүүн хэсгийг багтаасан Оюу Толгойн СӨУТ-ийн журмыг хэрэгжүүлэх- хэрэгжиж байгаа	Орон нутгийн харилцаа ЭМААБО Барилга Геологи	СӨУТ-ийн аудит+ үзлэг шалгалт СӨУТ-ийн хяналт шинжилгээний тайлангууд Газар хөндөх зөвшөөрлийн аудит
№	Сэдэв/ Талууд	Хэрэглээ/ Үйл	Хяналтын тодорхойлолт	Хариуцах тал	Баталгаажуул алт
СН01.2	СӨ дурсгалт газар/эд зүйлс алдагдах	Барилгын болон ашиглалтын шатны үйл ажиллагаа	ОТ-н ажилчид болон гэрээт ажилтнуудад соёлын өвийн болон соёлын дурсгалт зүйлс олдсон тохиолдолд баримтлах журмыг танилцуулах сургалт явуулах – хэрэгжиж байгаа.	Сургалт ОНХХ	Сургалтын материал Сургалтын бүртгэл

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө

Хүчинтэй болох:
2013.09.01

Баримт бичгийн дугаар:
ОТ-10--PLN-0002-E

Хувилбар:
1.3

СН01.3	СӨ дурсгалт газар/эд зүйлс алдагдах	Уурхайн лицензийн талбай	Соёлын өв бүхий талбайг хамгаалах төлөвлөгөөг бүрэн хэрэгжүүлсэн. Оюу толгойн хуулбар загварыг бүтээж ОТ уурхайн талбай болон музейд байрлуулсан ба сургууль/олон нийтийн танилцуулгад ашиглаж байна	Орон нутгийн харилцаа <i>Орон нутгийн захиргаа+ бусад оролцогч талууд</i>	Аудит + үзлэг шалгалтын хөтөлбөр
СН02.1	СӨ-ийн дурсгалт газар/эд зүйлсэд шууд бус нөлөөлөл учрах	Ашиглалт /Төслийн үйл ажиллагаа	ОТ- СӨУТ-ны журмыг хэрэгжүүлэх (эрсдэл өндөртэй соёлын өвийн дурсгалт газруудад хамгаалалт байршуулах болон хяналт шинжилгээ хийх зэрэг (хил тогтоох, хашаалах, тэмдэглэгээ хийх))- хэрэгжиж байгаа	ОНХХ	Аудит +үзлэг шалгалтын хөтөлбөр СӨУТ-н хяналт шинжилгээний тайлан
СН02.2	СӨ-ийн дурсгалт газар /эд зүйлсэд шууд бус нөлөөлөл учрах Биет бус өвд учрах нөлөөлөл	Ашиглалт /Төслийн үйл ажиллагаа	Өмнөговь аймгийн СӨХ-ийн тайланд дурдсагдсан саналыг Хамтын ажиллагааны гэрээний Нэмэлт хавсралт 7. Үндэсний түүх, соёл, аялал жуулчлал хэсгийн дагуу хэрэгжүүлсэн.	Хамтын ажиллагааны гэрээний Харилцааны хороогоор дамжуулан ОНХХ <i>Үндэсний + орон нутгийн засаг захиргаа, орон нутгийн байгууллага + бусад оролцогч талууд</i>	Аудитын хөтөлбөр – захидал харилцаа СӨУС-ийн хяналт шинжилгээний тайлан
СН03.1	СӨ-ийн дурсгалт газар/эд зүйлийг зориуд эвдэх, бохирдуулах	Ашиглалт /Төслийн үйл ажиллагаа	ОТ-н ажилчид, гэрээт ажилтнуудад соёлын өвийн талаар мэдлэг, мэдээлэл олгох сургалтыг зохион байгуулах- хэрэгжиж байгаа.	Хүний нөөц Орон нутгийн харилцаа	Сургалтын материал Сургалтын бүртгэл

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө

Хүчинтэй болох:
2013.09.01

Баримт бичгийн дугаар:
ОТ-10--PLN-0002-Е

Хувилбар:
1.3

СН03.2	СӨ-ийн дурсгалт газар/эд зүйлийг зориуд эвдэх, бохирдуулах	Ашиглалт /Төслийн үйл ажиллагаа	Оюу Толгойн СӨУТ-ний хүрээнд үе дамжин ирсэн ариун дагшин газрууд, холбогдох соёл уламжлал, зан заншлын хэм хэмжээ зэргийг тодорхойлох, хамгаалах	ХАГ-ний Харилцааны хороогоор дамжуулан Орон нутгийн харилцааны хэлтэс <i>Үндэсний + орон нутгийн засаг захиргаа, орон нутгийн байгууллага + бусад оролцогч талууд</i>	Аудитын хөтөлбөр – тайлан+ материал
СН03.3	СӨ-ийн дурсгалт газар/эд зүйлийг зориуд эвдэх, бохирдуулах	Ашиглалт /Төслийн үйл ажиллагаа	Өмнөговь аймгийн оролцогч талуудтай хамтран ажиллах төлөвлөгөөнд малчид, орон нутаг болон бусад оролцогч талуудтай ГХЗ, дурсгалт газар тогтоох болон хяналт шинжилгээ, осол зөрчлийн талаар хэлэлцэх журмыг тусгах.- хэрэгжиж байгаа	Орон нутгийн харилцаа	Аудит болон үзлэг шалгалтын хөтөлбөр
СН04.1	Биет бус өвд учирч болзошгүй нөлөөлөл		Оюу Толгойн шууд нөлөөллийн бүс (ШНБ) болон шууд бус нөлөөллийн бүс (ШБНБ) дэх Ханбогд сумын наадам болон бусад сумын соёлын арга хэмжээг жил бүр дэмжих. - хэрэгжиж байгаа	ХАГ-ний Харилцааны хороогоор дамжуулан Орон нутгийн харилцааны хэлтэс	Аудитын хөтөлбөр - санхүүжилт хүссэн өргөдлийн бүртгэл тэмдэглэл, төлбөр
СН04.2	Биет бус өвд учирч болзошгүй нөлөөлөл		Ханбогд сумын төвийн музейн өргөтгөлийн ажилд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх. Даланзадгад сум руу шилжүүлсэн, ХДС-аар дамжин хэрэгжсэн. Энэ ажлыг Хамтын ажиллагааны гэрээний Нэмэлт хавсралт 7. Үндэсний түүх, соёл, аялал жуулчлал хэсгийн дагуу хэрэгжүүлсэн.	Дээрхтэй ижил	Аудитын хөтөлбөр - Талуудын оролцооны бүртгэл, төлөвлөгөө, санхүүжилтийн бүртгэл

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3

4. ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХУВААРЬ

4.2. СӨУТ-г хянах, өөрчлөлт оруулах

Энэхүү СӨУТ-г 2 жил тутамд хянан үзэж, өөрчлөгдөж буй нөхцөл байдал, Оюу Толгойн үйл ажиллагааны шаардлагад нийцүүлж холбогдох өөрчлөлтийг оруулсан. СӨУТ-г хянах, өөрчлөлт оруулах үүргийг Оюу Толгойн ОНХХ-ийн Ерөнхий менежер хүлээнэ.

Үйл ажиллагааны журамд тодорхой өөрчлөлт хийх шаардлагатай бол (Оюу Толгойн ЭМААБО-ын удирдлагын системийн Өөрчлөлтийн удирдлагын журмын дагуу тодорхойлсон байна) СӨУТ-г “шаардлагын дагуу” өөрчилнө.

СӨУТ-нд орсон аливаа өөрчлөлтийг ОТ-н портал хуудсанд тавьснаар ОТ-н бүх ажилтнууд энэ төлөвлөгөөний хамгийн сүүлчийн хувилбарыг үзэх боломжтой болно. Энэ удирдлагын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой гол үе шатуудыг дор харуулав.

Хүснэгт 5. Хэрэгжүүлэх үндсэн үе шатууд

Үйл ажиллагаа	Зорилтот хугацаа
Оюу Толгойн СӨУС-н журмын удирдамж	дууссан
Оюу толгойн соёлын өвийн дурсгалт газрыг хамгаалах төлөвлөгөөг бүрэн хэрэгжүүлэх	дууссан
Хамтын ажиллагааны гэрээний хүрээнд ХДС-ийн эх үүсвэрээр Говийн соёлын өвийн судалгааны төв байгуулах <ul style="list-style-type: none"> СӨХ-ийн Зөвлөх хороог байгуулах Холбогдогч талуудын уулзалт/семинар Говийн СӨ-н судалгааны төвийн талаарх ТЭЗҮ-ийн судалгаа 	Дууссан Дууссан Дууссан
Монгол улсын Шинжлэх ухааны академи Говийн соёлын өвийн СӨ-н судалгааны төв байгуулах	Дууссан, үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа
СӨХ-ийн хэрэгжилт – СӨУТ-ний дагуу, ХДС-н удирдлага санхүүжилтээр хэрэгжиж байгаа <ul style="list-style-type: none"> СӨ-н нэн чухал байршлуудын СӨУТ-г боловсруулах Сумын соёлын төв + музей + ажилтнуудад зориулсан чадавхийг хөгжүүлэх бусад сургалт Сумын соёлын өвийн чиглэлийн төслүүд МШУА-н СӨ-н олон төрлийн баримт бичиг, хэвлэгдсэн материал, удирдлагын төслүүд 	дууссан Үргэлжлэн явагдаж байгаа Үргэлжлэн явагдаж байгаа Үргэлжлэн явагдаж байгаа
Даланзадгад суманд баригдах шинэ музей –ХДС-ийн удирдлага санхүүжилтээр хэрэгжинэ.	2019 3-р улирал

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--ПЛН-0002-Е	Хувилбар: 1.3

6. ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ

6.1. Мониторингийн шаардлагуудын тойм

Оюу толгойн ашиглалтын үе шатанд соёлын өвийн стандартуудыг хэрхэн даган мөрдөж байгааг үнэлэх хяналт шинжилгээний арга хэмжээг энэ хэсэгт (3-р хэсгийг үзнэ үү) дурдав.

Хяналт шинжилгээний явцад соёлын өвийн төслийн стандартуудыг дагаж мөрдөөгүй тохиолдлыг илрүүлэх бол, эдгээрийг шалгаж, холбогдох засаж сайжруулах арга хэмжээг тодорхойлно (Оюу Толгойн СӨУТ-н 3-р хэсэг; Оюу Толгойн ЭМААБО-ны удирдлагын системийн 14-р хэсэг. Үл биелүүлэх тохиолдол, авах арга хэмжээг үзнэ үү).

6.2. Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүд

СӨУТ-ний Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүдийг 6-р Хүснэгтэд тодорхойлов.

Хүснэгт 6. Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүд

№	ГГЗ	Зорилт	Хяналт шинжилгээний арга хэмжээ
СН-КР101	СӨУТ-нд тусгасан удирдлагын үндсэн хяналтуудыг зөрчсөн тохиолдлын тайлан	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэгдсэн зөрчлийн тоог бууруулах, тэглэх. 	<ul style="list-style-type: none"> ГХЗ-ийн журмын бүртгэлийг хянаж, судлах СӨУТ-н аудит, хяналт шинжилгээний тайланг хянах Осол зөрчлийн тайланг хянах
СН-КР102	Оюу толгойн соёлын өвийн дурсгалт газрыг хамгаалах төлөвлөгөөнд тусгасан удирдлагын үндсэн хяналтын хэрэгжилтийн тайлан	<ul style="list-style-type: none"> СӨУТ-г хэрэгжүүлж, олон нийтэд хүртээмжтэй болгосон байна. 	<ul style="list-style-type: none"> Олон нийтэд үргэлжлүүлэн мэдээлж дуусгах
СН-КР103	Соёлын өвийн дурсгалт газрыг хамгаалах төлөвлөгөөнд (СӨДГХТ) тусгасан Удирдлагын үндсэн хяналтыг зөрчсөн тохиолдлуудын тайлан	<ul style="list-style-type: none"> Соёлын өвийн дурсгалт газрыг хамгаалах төлөвлөгөө боловсруулж, хэрэгжүүлсэн байна. Бүртгэгдсэн зөрчлийн тоог бууруулах, тэглэх. 	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэл болон Соёлын өвийн дурсгалт газрыг хамгаалах төлөвлөгөөнд хийсэн аудитыг хянах
СН-КР104	Соёлын өвийн Танилцуулга болон Сургалтанд суусан ажилтнуудын тоо	<ul style="list-style-type: none"> Соёлын өвийн талаар мэдлэг, мэдээлэл олгох сургалтад газар шорооны ажилл оролцох бүх ажилчид болон гэрээт гүйцэтгэгч нар ажил эхэлснээс хойш зургаан сарын дотор хамрагдсан байх. Үе уламжлан ирсэн ариун дагшин газрууд болон амьд биет өвийн газруудтай 	<ul style="list-style-type: none"> Сургалтын бүртгэлийг хянах Соёлын өвийн бүртгэл болон санал гомдлын

“ОЮУ ТОЛГОЙ” ХХК

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө				
Хүчинтэй болох: 2013.09.01		Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--ПЛН-0002-Е		Хувилбар: 1.3
СН-КР105	Биет бус СӨ-г баримтжуулах	<ul style="list-style-type: none"> • СӨХ-н хүрээнд биет бус СӨ-г баримтжуулах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх. 	<ul style="list-style-type: none"> • Хамтын ажиллагааны гэрээний хамтын ажиллагааны хороо, Гурван талт зөвлөлийн шугамаар СӨУТ-ний хэрэгжилтийг тогтмол хянах 	
СН-КР106	Биет бус СӨ-н хамгаалах хөтөлбөрийн хэрэгжилт	<ul style="list-style-type: none"> • Биет бус соёлын өвийг Оюу Толгойн ажилчдын болон гэрээт гүйцэтгэгчдийн сургалтанд тусгах. • Биет бус соёлын өвийг хадгалан авч үлдэх СӨУТ-ний үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх. • Ханбогд сумын жил бүрийн баяр наадмыг дэмжих. • Ханбогд сумын музейн өргөтгөлийн ажилд дэмжлэг үзүүлж дуусгасан байх. 	<ul style="list-style-type: none"> • Хамтын ажиллагааны гэрээний хамтын ажиллагааны хороо, Гурван талт зөвлөлийн шугамаар СӨУТ-ний хэрэгжилтийг тогтмол хянах • Хамтын ажиллагааны гэрээ, ХДС-ний тайлан соёлын холбогдох материал 	
СН-КР107	Орон нутгийн иргэдээс хүлээн авсан соёлын өвтэй холбоотой гомдлын тоо	<ul style="list-style-type: none"> • Соёлын өвтэй холбоотой аливаа гомдлыг (эд өлгийн зүйлсийг бохирдуулах, эвдэн сүйтгэх, зөөвөрлөх, хулгайлах, г.м) магадлан шинжилж, зохих арга хэмжээг авах. • Ажилтнуудын соёлын өв хандах зүй бус үйлдлийн талаар орон нутгаас ирүүлсэн аливаа гомдолд түргэн шуурхай хариу өгөх. Оюу Толгойн гомдол барагдуулах журмын хүрээнд магадлан шинжилж, зохих арга хэмжээг авах. 	<ul style="list-style-type: none"> • Гомдлын мэдээллийн санг хянах 	

“ОЮУ ТОЛГОЙ” ХХК

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-E	Хувилбар: 1.3

6.3. Хяналт шинжилгээний үндсэн үйл ажиллагаа

Соёлын өвд нөлөөлж болох ОТ-н аливаа үйл ажиллагаанд (нөлөөлөх үйл ажиллагаа) тавих хяналт шинжилгээний үндсэн үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл, аргачлалыг доорх 7-р Хүснэгт дурдав. Үүнд:

Хүснэгт 7. Хяналт шинжилгээний үндсэн үйл ажиллагаа

№	Сэдэв/Талу	Аргачлал	Давтамж	Байрши
СНм01	Газар хөндөх зөвшөөрлийн журамд тусгасан СӨ-тэй холбоотой шаардлагыг хэрэгжүүлэх	<ul style="list-style-type: none"> • ГХЗ-д гарын үсэг зурж, баталгаажуулахдаа СӨ-н зөвлөмжийг заавал тусгах • Зөвшөөрлийн хэвлэмэл хувийг Оюу Толгойн Байгаль орчны хэлтэс хадгалах. • ГХЗ газар бүрийн ажил дууссанаас хойш 6 сарын дотор Газар хөндөх зөвшөөрлийн СӨ-н нөхцөлийн шаардлагатай нийцэж байгаа эсэхийг шалгана. • ГХЗ/хөндөх үйл ажиллагаа явагдаж буй талбай бүрд Соёлын дурсгалт зүйлс олдсон тохиолдолд баримтлах журмыг хэрэгжүүлэх. • Соёлын дурсгалт зүйлс олдсон тохиолдолд баримтлах журмын хэрэгжилтийн тайлангийн хэвлэмэл хувийг Бүсийн хөгжил, ОНХХ-ийн баримт бичгийн хавтсанд хадгалж байх. 	Газар хөндөх үйл ажиллагааны явцад зургаан сар тутам, дараа нь жил тутам	ГХЗ шаардлагатай бүх барилгын болон ашиглалтын үйл ажиллагаа
СНм02	СӨ-н сургалт	<ul style="list-style-type: none"> • Соёлын өвд нөлөөлж болзошгүй ажилд оролцсон СДЗОТБЖ-ын талаар сургалтад хамрагдсан ажилчид, гэрээт гүйцэтгэгчдийн н тоо 	Газар хөндөх үйл ажиллагааны явцад зургаан сар тутам, дараа нь жил тутам	Оюу Толгойн уурхайн талбар
СНм03	СӨ-тэй холбоотой зөрчил	<ul style="list-style-type: none"> • Хяналт шинжилгээний хугацаанд мэдээлсэн зөрчлийн тоо. • Бүх зөрчлийг магадлан шинжилж, шаардлагатай гэж үзсэн тохиолдолд нөлөөлөл бууруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлж, гарын үсэг зурсан байх. • ОНХХ зөрчлийн мэдээллийн хэвлэмэл хувийг хадгалах. 	Газар хөндөх үйл ажиллагааны явцад зургаан сар тутам, дараа нь жил тутам	Төслийн талбайд нийтэд нь

“ОЮУ ТОЛГОЙ” ХХК

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--ПЛН-0002-Е	Хувилбар: 1.3

СНм04	СӨ-н дурсгалт газар/эд зүйлсэд шууд бусаар учруулах нөлөөлөл	<ul style="list-style-type: none"> Шинээр газар хөндөх ажил явагдах газрын ойр орчимд Соёлын өвийн дурсгалт газрыг хамгаалах төлөвлөгөөг (СӨДГХТ) боловсруулж, хэрэгжүүлэх. СӨДГХТ-ны мэдээллийн хэвлэмэл хувийг ОНХХ хадгалах Бүх эрсдэл учирч болзошгүй газрууд болон нэн чухал соёлын өвийн дурсгалт газруудад Оюу Толгойн СӨУС-н хяналт шинжилгээний хөтөлбөр болон холбогдох журмын хүрээнд албан ёсоор хяналт шинжилгээ хийнэ. 	Газар хөндөх үйл ажиллагааны явцад зургаан сар тутам, дараа нь жил тутам	Бүх СӨ-н дурсгалт газар
СНм05	СӨ-ийн дурсгалт газар /эд зүйлийг зориуд эвдэх, бохирдуулах	<ul style="list-style-type: none"> Соёлын өвийн зааварчилгаа сургалтанд хамрагдсан төслийн ажилчид болон гэрээт гүйцэтгэгчдийн ажилчдын тоо. Хүлээн авсан гомдлын тоо. Бүртгэсэн, хариу өгсөн болон барагдуулсан гомдол. 	Газар хөндөх үйл ажиллагааны явцад зургаан сар тутам, дараа нь жил тутам	Бүх СӨ-н дурсгалт газар
СНм06	Биет бус өвд учруулах нөлөөлөл	<ul style="list-style-type: none"> Хамтын ажиллагааны гэрээний 7 - р нэмэлт хавсралт. Үндэсний түүх, соёл, аялал жуулчлал хэсгийн хүрээнд соёлын өвийн талаарх олон нийтийн боловсролын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн талаар ХАГ-ний Хамтын ажиллагааны хорооны тайлан. 	Жил тутам	Өмнөговь аймгийн хэмжээнд

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--ПЛН-0002-Е	Хувилбар: 1.3

7. СУРГАЛТ

7.1. Танилцуулах сургалт

Шаардлагатай тохиолдолд танилцуулах сургалт (ерөнхий мэдээлэл өгөх) болон тухайн ажлын байранд хамаарах сургалтад соёлын өвийн талаар мэдлэг мэдээлэл өгөх, газар хөндөх зөвшөөрөл, соёлын дурсгалт зүйлс олдсон толиолдолд баримтлах журмын талаар сургалтыг оруулна.

Соёлын өвийн талаар мэдээллийг дараах сургалтын хүрээнд өгнө. Үүнд:

- Зочдод зориулсан танилцуулах сургалт;
- Оюу Толгойн ажилчид болон гэрээт гүйцэтгэгчдэд зориулсан уурхайн талбайн ерөнхий танилцуулах сургалт;
- Оюу Толгойн ажилчид болон гэрээт гүйцэтгэгчдэд зориулсан “Шинэ ажилчдыг чиглүүлэх багц сургалт”.

7.2. Ажлын байрны чиглэлээр явуулах тусгайлсан сургалт

Нөлөөлөл үзүүлэх үйл ажиллагаа/ажлын байрны сургалтын шаардлагыг тухайн ажил бүрийн байршил, гүйцэтгэх ажил үүрэг, хариуцлагыг харгалзан тухай бүр тодорхойлно. Хүн тус бүрийн сургалтын мэдээллийг жил бүр шинэчлэх ба уг мэдээлэл нь ажлын байрны тусгай сургалтын хэрэгцээг тодорхойлоход тусална.

Нөлөөлөл үзүүлэх үйл ажиллагаа/ажлын байрны сургалтад дараах сургалтууд багтана. Үүнд:

- СӨУС-н хүрээнд үүрэг хариуцлага хүлээсэн ажилтнуудад СӨУС-н сургалт;
- Газар хөндөх зөвшөөрөл болон СӨДГХТ-тэй холбоотой үйл ажиллагаанд зориулсан соёлын өвтэй холбоотой нарийвчилсан зааварчилгаа сургалт;
- Оюу Толгой болон гэрээт гүйцэтгэгчийн холбогдох ажилтнуудад (газар шороо ухагч, зөөгч машин техникийг ажиллуулдаг ажилтнууд г.м) зориулсан СДЗОТБЖ-ын талаар сургалт;
- Оюу Толгойн портал хуудсанд соёлын өвийн осол зөрчлийг тайлагнах болон магадлан шинжлэхтэй холбоотой агуулга оруулах.

8. АУДИТ БОЛОН ТАЙЛАН

8.1. Дотоод аудит

Ашиглалтын баг, ЭМААБО-ны хэлтсийн ажилтнуудын зүгээс уурхайн лицензийн талбайн гадна хийгдэх газар хөндөх үйл ажиллагааны ашиглалт, ЭМААБООН-ны чиглэлээр хяналт шинжилгээг тогтмол явуулсан

Хяналт шалгалтын явцад илэрсэн соёлын өвд нөлөөлсөн аливаа нөлөөлөл, зөрчлийг зөрчлийн удирдлагын системд бүртгэсэн. (ЭМААБООН-ийн удирдлагын тогтолцооны 14-р хэсэг)

БОННУ, удирдлагын төлөвлөгөөнд тусгагдсан соёлын өвд үзүүлэх нөлөөллийн ажиглах, зөрчлийг тодорхойлох ажилд ЭМААБООН-ийн удирдлагын тогтолцооны 16-р хэсгийн дагуу 16 жил бүр дотоод аудитаар хяналт шинжилгээн хийнэ. Эдгээр хяналт шалгалтын явцад илэрсэн бүх зөрчлийг БОМТ-д дурдсан ОТ-н ЭМААБО-ны удирдлагын Системд бүртгэнэ.

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3

8.2. Хөндлөнгийн аудит

СӨУТ-ний хэрэгжилтийг Рио Тинтогийн бизнесийн аудитын хөтөлбөрийн хүрээнд Төслийн санхүүжүүлэгчдийн байгаль орчин, нийгмийн хөндлөнгийн хяналт шалгалтын үеэр тогтмол шалгаж, үнэлж байна.

8.3. Бүртгэл хөтлөлт

Аудит, хяналт шалгалт, зөрчлийг ОТ-н ЭМААБООН-ийн удирдлагын төлөвлөгөөний 8-р хэсэг-Баримтжуулалт, Бичиг хэргийн бүртгэл мөн 15-р хэсэг- Мэдээлэл бүртгэлийн удирдлагын дагуу удирдан зохицуулна

Дотоод болон хөндлөнгийн аудитын шалгалтын дүгнэлт, холбогдох арга хэмжээ, соёлын өвийн аливаа зөрчил, түүнтэй холбогдох шалгалт, авах арга хэмжээг бүртгэхэд Рио Тинтогийн Бизнес Шийдэл системийг ашиглана.

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчинтэй болох: 2019.01.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10--PLN-0002-Е	Хувилбар: 1.3

8. БАРИМТ БИЧГИЙН ХЯНАЛТ

Файлын нэр	ОТ-10-PLN-0002-М-Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө
Тодорхойлолт	Соёлын өвийн удирдлагын төлөвлөгөө
Эхийг зохиогч	Газар, соёлын өвийн баг
Үүсгэсэн огноо	2013.09.01
Баталсан албан тушаалтан	Ш.Байгальмаа, Орон нутгийн харилцааны хэлтсийн Ерөнхий менежер
Баталсан огноо	2019.02.18
Өөрчлөлтийг бүртгэх дугаар	#

Эрсдлийн зэрэглэл	Үнэлгээ хийсэн огноо	Үнэлгээ хийсэн албан тушаалтан	Хянах хугацаа	Дараагийн хянах огноо
Дунд	2018.11.22	Ш.Байгальмаа, Орон нутгийн харилцааны хэлтсийн Ерөнхий менежер	2 жил тутамд	2020.11.22

Хувилбар	Хянан засварласан огноо	Зохиогч	Баталсан	Хянан засварласан тэмдэглэл
1.0	2013.09.01	Ш.Байгальмаа, Орон нутгийн харилцааны хэлтсийн Ерөнхий менежер	ОТ-н Гүйцэтгэх хороо	Баталсан
1.1	2013.11.23	Л.Мөнхцацрал	ОТ-н Гүйцэтгэх хороо	Баримт бичгийн дугаарлалтыг засч, баримт бичгийн хяналт хэсгийг оруулав.
1.2	2015.10.15	Г.Сугар, Махони ДАлтеро	Ш.Байгальмаа	Ш.Байгальмаа 2016 оны 1-р сард Хугацааны хяналт хийж, Хамтын ажиллагааны гэрээг оруулав.
1.3	2019.02.15	Г.Сугар	Ш.Байгальмаа	Соёлын өвийн удирдлагын хяналтын арга хэмжээний хэрэгжилт, төлөвлөлтийг шинэчилсэн.